

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 12. října 2011 (13.10)
(OR. en)**

**Interinstitucionální spisy:
2011/0269 (COD)
2011/0268 (COD)**

**15440/11
ADD 2**

**SOC 867
ECOFIN 678
FSTR 56
COMPET 440
REGIO 92
CADREFIN 97
CODEC 1672**

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel,
za generální tajemnici Evropské komise

Datum přijetí: 10. října 2011

Příjemce: Uwe CORSEPIUS, generální tajemník Rady Evropské unie

Č. dok. Komise: SEK(2011) 1131 v konečném znění

Předmět: Pracovní dokument útvarů Komise
Shrnutí posouzení dopadů
Průvodní dokument k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady
o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006

Delegace naleznou v příloze dokument Komise SEK(2011) 1131 v konečném znění.

Příloha: SEK(2011) 1131 v konečném znění

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 6.10.2011
SEK(2011) 1131 v konečném znění

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SHRNUTÍ POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1081/2006

{KOM(2011) 607 v konečném znění}
{SEK(2011) 1130 v konečném znění}

{COM(2011) 608 final}

{COM(2011) 609 final}

SHRnutí POSOUZENí DOPADŮ

PROCEDURÁLNí OTÁZKY A KONZULTACE ZŮČASTNĚNÝCH STRAN

Evropský sociální fond (ESF) spadá společně s Evropským fondem pro regionální rozvoj, Fondem soudržnosti, Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a Evropským námořním a rybářským fondem do společného strategického rámce. Tyto finanční nástroje jsou upraveny prostřednictvím nařízení, kterým se stanoví společná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, které spadají do společného strategického rámce, a kterým se stanoví obecná ustanovení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a kterým se ruší nařízení (ES) č. 1083/2006 (nařízení o společných ustanoveních). Pro nařízení o společných ustanoveních i pro zvláštní nařízení byla vypracována posouzení dopadů, přičemž v posouzení dopadů obecného nařízení se diskutovalo o přidané hodnotě evropské politiky, jejím uskutečňování a výsledcích. Posouzení dopadů pro ESF se zaměřuje na budoucí oblast působnosti nástroje, jakož i jeden specifický aspekt zjednodušení, konkrétně na způsob účtování nákladů. Ostatní aspekty byly zahrnuty do posouzení dopadů nařízení o společných ustanoveních.

Posouzení dopadů pro ESF rovněž rozebírá, jak skloubit finanční nástroje, které má k dispozici GR pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, zejména vlastní Evropský sociální fond (ESF), Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFG), program PROGRESS, síť EURES a evropský nástroj pro mikrofinancování PROGRESS.

1.1. Konzultace a odborná stanoviska

Byly uskutečněny rozsáhlé veřejné konzultace, a to jak o politice soudržnosti jako celku¹, tak i konkrétněji o ESF. Odborné poradenství poskytla *ad hoc* skupina výboru ESF pro budoucnost Evropského sociálního fondu. Tato neformální skupina odborníků z členských států a z řad sociálních partnerů se v období od prosince 2009 do března 2011 sešla sedmkrát. Kromě toho stálé pracovní kontakty s řídicími orgány a jinými zúčastněnými stranami (například prostřednictvím monitorovacích výborů pro programy ESF nebo technické pracovní skupiny pro ESF) pomohly získat znalosti o běžných těžkostech a problémech během procesu realizace.

Na konferenci „Utváření budoucnosti ESF – ESF a Evropa 2020“, která se konala v Bruselu ve dnech 23. a 24. června 2010, se setkalo více než 450 zástupců na vysoké úrovni z veřejných orgánů, z řad sociálních partnerů a z řad občanské společnosti na evropské a vnitrostátní úrovni, jakož i ze třetích zemí². V prosinci 2010 se uskutečnily zvláštní konzultace, pokud jde o budoucnost ESF, s nevládními organizacemi a sociálními partnery.

¹ Viz posouzení dopadů nařízení o společných ustanoveních.

² Zpráva z konference je k dispozici na internetové adrese: http://ec.europa.eu/employment_social/esf/docs/100907-conference-report-final_en.pdf.

Dne 7. října 2010 přijal Evropský parlament usnesení o budoucnosti politiky soudržnosti³ a ESF⁴. Na žádost Komise Hospodářský a sociální výbor (dne 15. března 2011⁵) i Výbor regionů (dne 30. března 2011⁶) přijaly průzkumná stanoviska. Kromě toho vydaly stanoviska i Výbor pro zaměstnanost (Employment Committee, EMCO)⁷ a Výbor pro sociální ochranu (Social Protection Committee, SPC)⁸, podobně jako to učinil výbor ESF, v červnu 2010 a březnu 2011⁹.

V zájmu diskuze o budoucnosti EFG se ve dnech 25. a 26. ledna 2011 a 8. března 2011 konaly dvě konference zúčastněných stran¹⁰. Prostřednictvím dotazníků se v srpnu a říjnu 2010 a v únoru 2011 zjišťovalo stanovisko odborníků. Setkání odborníků se konala v září 2010 a v březnu 2011. V září 2010 přijal Evropský parlament usnesení¹¹ o fungování a financování EFG.

Jako součást přezkumu stávajícího programu PROGRESS zorganizovala Komise dvoustupňové konzultace: pracovní skupinu sdružující klíčové představitele zúčastněných stran¹² a veřejnou on-line konzultaci, která proběhla v dubnu až květnu 2011. Na zasedáních pracovní skupiny sítě EURES a vedoucích představitelů veřejných služeb zaměstnanosti, které se uskutečnily v roce 2011, se diskutovalo zejména o budoucnosti sítě evropských služeb zaměstnanosti (EURES).

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2010-0356&language=EN&ring=B7-2010-0539>.

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2010-0357+0+DOC+XML+V0//EN>.

⁵ <http://www.toad.eesc.europa.eu/AgendaDocuments.aspx?pmi=ha5jDW%2bOWSEKS2CtbtA2nl2VJruX4mnzBdsQyM7Dy60%3d>.

⁶ <http://www.cor.europa.eu/pages/PressTemplate.aspx?view=detail&id=b0a92bb4-7fbd-4cea-aade-1cf0a26429aa>.

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=115&langId=en>.

⁸ http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/empl/dv/empl_spc_on_esf/empl_spc_on_esf_en.pdf.

⁹ <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=445&langId=en>.

¹⁰ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=326&langId=en&eventsId=320&furtherEvents=yes>.

¹¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=REPORT&reference=A7-2010-0236&language=EN>.

¹² Vnitrostátní orgány, sociální partneři a sítě organizací občanské společnosti na úrovni EU. Skupina se setkala dvakrát v lednu a únoru roku 2011.

VYMEZENÍ PROBLÉMU

Společnost v Evropě čelí mnohým výzvám vyplývajícím z větší celosvětové konkurence, rychlého tempa technologického pokroku, demografických trendů a změn klimatu¹³. Tyto výzvy byly ještě posíleny současnou hospodářskou a finanční krizí, která vedla k rekordním úrovním nezaměstnanosti v některých členských státech, zejména mezi nejzranitelnějšími skupinami obyvatel a mladými lidmi. Současně stále přetrvávají nedostatky v oblasti dovedností pracovníků a nízká mobilita pracovních sil.

Mnohé členské státy a regiony čelí obtížím při uskutečnění přechodu ke konkurenčnějším činnostem, a existují stále značné rozdíly v zaměstnanosti, sociálním začlenění, úrovni ochrany zdraví a dostupnosti a přístupnosti vzdělání.

Krise rovněž zdůraznila úzké vazby a přesahy mezi hospodářstvími zemí EU-27, zejména v oblasti eurozóny, což znamená, že reformy či absence reforem v jedné zemi ovlivňují výkonnost jiných. Evropská finanční podpora může pomoci při koordinaci úsilí zaměřeného na rozvoj a zavádění aktivních politik trhu práce, účinného celoživotního učení, nástrojů podporujících pracovní mobilitu a odpovídajících systémů sociálního zabezpečení. Je zapotřebí akce na evropské úrovni, a to tím spíše, že nedostatek hospodářské, sociální a územní soudržnosti by bránil Evropské unii v dalším rozvoji a podkopával by legitimitu EU v očích jejích občanů.

Zajištění rovné ochrany v zaměstnání pro evropské občany, zvláště v odvětvích považovaných za riziková a v případech nejvíce zranitelných kategorií pracovníků (mladí lidé, pracovníci se smlouvou na dobu určitou, málo kvalifikovaní pracovníci, přistěhovalci atd.), vyžaduje posílení právních předpisů EU.

Zúčastněné strany se obecně shodují na tom, že jednotlivé nástroje mohou kladně přispět k zaměstnanosti a sociálnímu začleňování, což potvrzují i hodnocení a studie. Ačkoliv je obtížné kvantifikovat evropskou přidanou hodnotu podpory poskytnuté na evropské úrovni, kvalitativní analýza přináší přesvědčivé důkazy, že ESF měl vliv nejen z hlediska kvality aktivních politik na trhu práce, zejména v mnoha zaostávajících členských státech a regionech, ale také z hlediska množství.

Pokud však jde o provádění, není situace tak jednoznačná. V současném období začaly programy ESF pozdě a skutečné sazby plateb jsou nižší než sazby v obdobném čase v předcházejícím programovém období. Míra chybovosti se snížila, ale je stále nad prahem významnosti stanoveným Evropským účetním dvorem, což naznačuje, že stále existuje určitá možnost zjednodušení a zefektivnění realizace. Pokud jde o EFG, tento nástroj byl koncipován jako nouzový, a zatímco jeho ustanovení na pomoc postiženým pracovníkům jsou skutečně velmi flexibilní, je třeba zkrátit průměrnou dobu 11 měsíců potřebnou pro poskytnutí pomoci. Na různé nástroje přímého řízení má nepříznivý vliv skutečnost, že jsou vykonávány nezávisle na sobě a na ESF, i když odborníci a zainteresované strany potvrzují, že mnohé cíle, které se jimi mají dosáhnout, jsou všeobecně platné.

Opatření na úrovni EU je oprávněné z důvodu zásady subsidiarity, cílů stanovených v článku 174 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), článku 175 SFEU, který výslovně vyzývá EU, aby na tyto cíle využívala strukturální fondy, a cílů Evropského sociálního fondu (ESF), definovaných v článku 162 SFEU. Právní základ pro EFG je třetí pododstavec článku

¹³ KOM(2010) 2020.

175 Smlouvy o fungování Evropské unie, jenž stanoví další zvláštní činnosti mimo oblast strukturálních fondů. Právním základem programu **PROGRESS** jsou články 149 a 153 SFEU, které stanoví koordinaci politiky v oblasti zaměstnanosti a sociální oblasti¹⁴. Současným právním základem pro nástroj **mikrofinancování Progress** je třetí pododstavec článku 175 SFEU. **EURES** vychází z článku 45 SFEU, jehož cílem je zabezpečit volný pohyb pracovníků, což je jedna ze čtyř svobod zakotvených ve SFEU.

CÍLE

Obecným cílem finančních nástrojů na podporu trhu práce a sociálního začleňování je podpora EU při rozvoji *inteligentní a udržitelné ekonomiky podporující začlenění a dosažení vysoké úrovně zaměstnanosti, produktivity a sociální soudržnosti*, tj. plně přispívat ke strategii Evropa 2020 v souladu s ustanoveními aktu o jednotném trhu z dubna 2011¹⁵.

1.2. Specifické cíle

Spolu se zastřešujícím specifickým cílem zajistit soudržnost mezi různými nástroji má každý nástroj své vlastní specifické cíle.

V případě ESF jsou těmito cíli podpora i) zaměstnanosti a mobility, ii) znalostí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, iii) sociálního začleňování a iv) institucionální kapacity. Plnění těchto cílů bude sledováno pomocí čtyř ukazatelů v rámci strategie Evropa 2020 a cílů, které jsou přímo relevantní pro nástroje v oblasti trhu práce a sociálního začleňování. Cíle pro ESF nemohou být stanoveny na úrovni EU, protože se jejich provádění řídí národními a regionálními operačními programy. ESF a EFG také nepřímo přispívají k ostatním cílům politik, jako je přechod k nízkouhlíkovému hospodářství odolnému vůči změnám klimatu a digitální agenda.

Specifický cíl pro EFG je podporovat pracovníky, kteří byli propuštěni v důsledku významných strukturálních změn.

Specifické cíle pro nástroje přímého řízení vyplývají z právního základu, který opravňuje k provádění opatření EU, a budou zohledněny v legislativních návrzích. Pro účely tohoto posouzení dopadů má největší význam specifický cíl zaměřený na lepší soudržnost a účinnost politiky prostřednictvím průřezových opatření napříč různými aspekty činností a prostřednictvím doplňkovosti s dalšími finančními nástroji EU, zvláště ESF.

1.3. Operativní cíle

Operativním cílem pro ESF je zjednodušení postupů. Míra zjednodušení se posuzuje na základě následujících ukazatelů: i) čerpání (cíl: 100% nebo žádné automatické zrušení závazku), ii) chybovost (cíl: méně než 2%), a iii) použití zjednodušených nákladových možností (cíl: nejméně 75% celkových nákladů na poskytnutou finanční pomoc). Obsahové operativní cíle mají být definovány v operačních programech.

¹⁴ Současný program Progress má ve skutečnosti trojí právní základ. Opatření prováděná na základě článku 19 SFEU však spadají do oblasti pravomoci GR JUST a budou zahrnuty v jeho programech na období po roku 2013.

¹⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/smact/index_en.htm.

V případě EFG jsou operativními cíli rychlejší poskytování podpory propuštěným pracovníkům (za méně než 8 měsíců) a snaha o to, aby alespoň 50 % pracovníků, kteří obdrželi podporu, si našlo nové a stabilní zaměstnání do 12 měsíců.

Operativní cíle jsou rovněž definovány pro nástroje přímého hospodaření.

MOŽNOSTI POLITIKY

Posuzované možnosti se týkají těchto aspektů: i) oblast působnosti ESF, ii) možnosti zjednodušení účtování nákladů v rámci ESF, iii) status EFG a jeho vazba na ESF, iv) vztah mezi nástroji přímého řízení a vazbou na ESF. Spektrum zvažovaných možností pro každý aspekt bylo stanoveno na základě dialogu se zúčastněnými stranami a doporučení získaných z výzkumu v této oblasti.

Pokud jde o oblast působnosti ESF, možnosti se pohybují v rozmezí od úzkého zaměření na zaměstnání a mobilitu na daleko širší oblast působnosti, včetně opatření na podporu příjmu. Hlavní rozdíly mezi možnostmi zjednodušení spočívají v rozsahu, v jakém je možné nebo nutné zavést jednotlivé možnosti zjednodušeného financování a zda je možné provázat je s výsledky. Tento aspekt odrazem diskuze v rámci posouzení dopadu nařízení o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR), Fond soudržnosti (FS) a Evropský sociální fond (ESF).

Pokud jde o EFG¹⁶, možnosti se pohybují v rozmezí od zachování současného stavu až po vytvoření vlastního rozpočtu, a to buď v rámci ESF nebo jakožto samostatný nástroj.

Pokud jde o možnosti zvažované pro nástroje přímého řízení, jedná se o zachování současného stavu, jednotný integrovaný program přímého řízení a integraci nástrojů přímého řízení v rámci ESF.

Možnost neposkytnutí žádných finančních prostředků byla zavržena v rané fázi. Tato možnost by znamenala, že evropská finanční podpora pro aktivní politiky trhu práce, účinné celoživotní učení, podporu mobility pracovních sil a modernizaci systémů sociální ochrany by byla přerušena. To by každoročně přímo ovlivnilo miliony občanů, ukončilo nejvíce hmatatelné vyjádření solidarity EU a výrazně omezilo schopnost EU podporovat cíle v oblasti zaměstnanosti a sociální politiky.

ANALÝZA A POROVNÁNÍ MOŽNOSTÍ

Tato analýza je především kvalitativní a zaměřuje se na hospodářské a sociální dopady. Velmi všeobecně řečeno, všechny nástroje mají usnadňovat nebo zmírňovat změny v hospodářských strukturách, včetně struktury zaměstnanosti. Jak je uvedeno v oddíle týkajícím se cílů, ačkoliv by politika zaměstnanosti a sociální politika měla zjednodušit přechod k nízkouhlíkovému hospodářství, tyto dopady závisí na jejich konkrétním provedení a nikoliv přímo na právních ustanoveních.

¹⁶ Nedávno přijatý návrh víceletého finančního rámce na období 2014–2020 rozšířil oblast působnosti EFG tak, aby zahrnovala pomoc zemědělcům, jejichž živobytí může být ovlivněno globalizací. Tím se zohlednila potřeba usnadnit nezbytné úpravy vyžadované na základě mezinárodních obchodních dohod.

1.4. Oblast působnosti ESF

Z ekonomického hlediska skutečnost, že se ESF úzce zaměřuje na politiky a činnosti, které směřují přímo k zaměstnanosti (včetně podpory vzdělávání, ale pouze vysokoškolského a odborného vzdělávání), zajišťuje již předem, že se ESF soustředí na hospodářsky významné úkoly. Ze zaměření na pracovní trh by však vyplývalo zaměření na jednotlivce, přičemž překážky zaměstnanosti mohou spočívat například v domácnostech. Zaměření ESF výhradně na začlenění se na trh práce a na odbornou přípravu je pravděpodobně příliš úzké.

Na druhé straně spektra rozšíření působnosti ESF do té míry, že by zahrnovalo podporu příjmu, se nesetkává s přílišným ohlasem. Výdaje členských států a regionálních orgánů na pasivní opatření jsou řádově vyšší než finanční prostředky, které jsou potenciálně dostupné pro ESF¹⁷. Poskytování podpory příjmu je navíc v první řadě a zejména povinností jednotlivých zemí či regionů. Podpora pasivních opatření by změnila charakter ESF a mohla by i porušovat ustanovení Smlouvy. Každou částku vynaloženou na pasivní opatření navíc nelze použít na jiná opatření, kde by mohla vzniknout evropská přidaná hodnota.

Jednotlivé možnosti, pokud jde o rozsah působnosti ESF, jsou také analyzovány z hlediska jejich přínosu ke specifickým cílům ESF. Skutečné příspěvky budou záviset na rozhodnutích o financování určujících, kolik prostředků se vyčlení na danou oblast politiky. Tato rozhodnutí musí být přijímána v rámci jednání o operačních programech, prováděných s členskými státy. Posouzení je tedy kvalitativní a vychází z hierarchie cílů.

Upřednostňovanou možností je široká oblast působnosti ESF, která ovšem nezahrnuje opatření k podpoře příjmů. U této možnosti se pravděpodobně zvýší efektivita, protože se na ní může podílet více aktérů a programy mohou být snadněji přizpůsobeny místním potřebám a zavedeným systémům provádění.

¹⁷ Během programového období 2007–2013 byl pro ESF k dispozici rozpočet ve výši téměř 76 miliard EUR. Víceletý finanční rámec stanoví, že na sedmileté programové období 2014–2020 by měl mít ESF k dispozici nejméně 84 miliard EUR.

Tabulka 1. Porovnání možností, pokud jde o oblast působnosti

Možnosti	Specifické cíle				Alternativní náklady
	Zaměstnanost	Vzdělávání	Začlenění	Budování institucionálních kapacit	
1.1 – Žádná změna politiky	0	0	0	0	0
1.2 – Zaměření na zaměstnanost	+	--	--	--	+
1.3 – Široký rozsah působnosti	=	=	+	++	-
1.4 – Široký rozsah působnosti včetně pasivních opatření	--	-	-	+	-

Vysvětlivky: + znamená zvýšení dopadu (nebo výhodnosti nákladů) ve srovnání s „žádnou změnou politiky“; - znamená snížení dopadu (nebo výhodnosti nákladů)

1.5. Zjednodušení

Jednotlivé možnosti se liší tím, do jaké míry jsou zavedeny normalizované systémy výpočtu a úhrady nákladů, a zda mohou či nemohou být provázány s výsledky. V případě „žádné změny politiky“ s dobrovolným používáním takových systémů řídicí orgány pravděpodobně postupně začnou tyto možnosti více využívat. V rámci možnosti 3 by se všechny platby vázaly na předem dohodnuté úrovně výsledků. I když by to mohlo zjednodušit provádění programů, je pravděpodobné, že by se jejich formulování podstatně zkomplikovalo. Potřeba dohody na úrovních výsledků by mohla mít za následek vybírání nejprůzračnějších výsledků a odrazovala by od inovativnějších činností. Možnost 2 nabízí – v porovnání s možnostmi 1 a 3 – větší pružnost, protože řídicím orgánům ponechává nejširší škálu možností, jak zavést zjednodušení, kterým důvěřují a které vyhovují jejím potřebám. Tato možnost by měla přinést z hlediska tohoto operačního cíle nejlepší výsledek, a proto se upřednostňuje.

Tabulka 2. Porovnání možností zjednodušení

	2.1 – Žádná změna politiky	2.2 – Poměrný přístup	2.3 – Normativní přístup
Účinnost	0	++	+
Flexibilita	0	+	-
Administrativní zátěž	0	+	-

Vysvětlivky: + znamená zlepšení v porovnání s „žádnou změnou politiky“; - znamená zhoršení.

1.6. Vztah mezi EFG a ESF

Začlenění EFG do rámce ESF nebo jeho změna na samostatný nástroj, který má k dispozici svůj vlastní rozpočet, by pravděpodobně umožnilo rychlejší poskytování pomoci, než je v současnosti možné. Změnilo by to však charakter a profil pomoci, která by se měla nadále poskytovat ve výjimečných případech. Bylo by to rovněž spojeno s větší nepružností, pokud jde o využití rozpočtu, přičemž skutečné potřeby jsou ze své povahy vysoce nepředvídatelné. Možnost „žádná změna politiky“ nabízí největší flexibilitu a nevylučuje další reformy k urychlení rozhodovacího procesu.

Tabulka 3. Porovnání možností, pokud jde o EFG

	3.1 – Žádná změna politiky	3.2 — Začlenění EFG do rámce ESF	3.3 — Samostatný fond s vlastní rozpočtovou linií
Rychlost poskytování pomoci	0	+	+
Účinnost	0	-	-
Účelnost	0	0	0

1.7. Propojení mezi Evropským sociálním fondem a nástroji přímého řízení

Výsledky dosažené v rámci programu PROGRESS jsou východiskem pro politické iniciativy, které se v relevantních případech opírají o vlastní posouzení dopadů. Posouzení sociálních, environmentálních a hospodářských dopadů musí být provedeno na úrovni těchto politických iniciativ. Analýza jednotlivých možností a jejich následné porovnání se proto omezuje pouze na kritéria účinnosti, efektivity a soudržnosti.

V rámci **možnosti „žádná změna politiky“** by PROGRESS, EURES a evropský nástroj mikrofinancování i nadále existovaly jako samostatné nástroje vedle ESF. Tím by se nevyužila příležitost ke zvýšení soudržnosti politik prostřednictvím propojení programu PROGRESS s podporou samostatné výdělečné činnosti a podnikání, kterou poskytuje nástroj mikrofinancování, s mobilitou pracovníků v rámci EU podporovanou prostřednictvím EURES. Nedochozí k růstu účinnosti, jež by mohla vzniknout racionalizací finančních nástrojů. Ze všech těchto důvodů se **možnost 4.1** nepoužije.

Upřednostňovanou volbou je **možnost 4.2**. V rámci této možnosti se požaduje vytvoření nového integrovaného programu pro zaměstnanost, sociální politiku a začleňování, který sdružuje program PROGRESS, EURES a nástroj mikrofinancování. Tato možnost umožňuje Komisi, aby zvýšila soudržnost politik a dopad jejich nástrojů, které sledují společné cíle politiky. Ve srovnání s možností 4.1 umožňuje rovněž zvýšení efektivity prostřednictvím racionalizace nástrojů přímého řízení, zjednodušení jejich správy, pravidel a postupů, a flexibilitu v přidělování zdrojů na měnící se politické priority. Důraz je kladen na inovativní způsoby, jak reagovat na dlouhodobé sociální problémy (vzájemné učení, partnerství mezi subjekty veřejného, soukromého a třetího sektoru, investice do sociálních podniků). Součinnosti a doplňkovosti s Evropským sociálním fondem by bylo možno lépe dosáhnout prostřednictvím odpovídající koordinace ze strany Komise, spíše než sloučením těchto nástrojů s ESF, jak je zvažováno v **možnosti 4.3**.

Hlavní rozdíl mezi **možnostmi 4.2 a 4.3** tkví v tom, že umožňuje začlenit všechny tři nástroje do ESF jako jeho složky pro přímé řízení. Výsledný jediný nástroj by určitě zlepšil soudržnost finanční podpory z rozpočtu EU, zvýšil její objem (včetně části ESF) a zlepšil soudržnost v provádění. Naopak by se zvýšilo riziko snížení účinnosti z důvodu větší složitosti. Pro jediný nástroj by však byly potřebné dvě hlavní části, které by byly prováděny podle zcela odlišných pravidel řízení (tj. sdílené, přímé a společné řízení). Tato možnost navíc zahrnuje politická a institucionální rizika spojená s přijetím nadměrně složitého nařízení o ESF. **Možnost 4.3** by proto měla být vyloučena.

Tabulka 4. Srovnání možností, pokud jde o nástroje přímého řízení

	4.1 – Žádná změna politiky	4.2 — Integrovaný program přímého řízení	4.3 — Integrace nástrojů přímého řízení v rámci ESF
Účinnost	0	+	-
Kritické množství	0	+	+
Soudržnost a účelnost	0	++	+
Politické institucionální rizika ^a	0	+	-

Vysvětlivky: + znamená zlepšení v porovnání s „žádnou změnou politiky“; - znamená zhoršení.

MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

1.8. ESF

Podle stávajících nařízení o strukturálních fondech jsou za monitorování a hodnocení odpovědné v první řadě členské státy: jejich řídicí orgány jsou povinny zřídit monitorovací systém a předkládat výroční zprávy a závěrečnou zprávu o provádění. Celkové rozdělení odpovědnosti se nezmění. V současném systému monitorování a hodnocení ESF však existují určité nedostatky: kvalita údajů je nerovnoměrná, metody shromažďování údajů se mezi členskými státy značně liší a nejsou poskytovány žádné informace o míře podpory pro jednotlivce. Proto je obtížné vypracovat souhrnné výsledky na úrovni EU nebo posoudit dlouhodobé účinky pomoci poskytované z ESF na jednotlivé účastníky a na hospodářství členských států a systémy obecně.

Na základě těchto skutečností se budoucí monitorovací a hodnotící systém zaměří na stanovení minimálních norem kvality a zavedení souboru povinných společných ukazatelů. To by mělo zajistit, že monitorování poskytne solidní a spolehlivé údaje a že hodnocení se zaměří na posouzení účinnosti a dopadu podpory z ESF.

1.1. EFG

Za monitorování a hodnocení jsou primárně odpovědné členské státy. V budoucnosti budou mít členské státy povinnost konkrétně monitorovat dosažení operativních cílů, pokud jde o počet osob, které si znovu našly práci po 12 a 24 měsících provádění. Komise provede hodnocení v polovině období zaměřené na posouzení účinnosti a udržitelnosti výsledků, po kterém bude následovat hodnocení *ex post*.

1.9. Integrovaný program pro zaměstnanost, sociální politiku a začleňování (agenda sociálního rozvoje)

Integrovaný program pro zaměstnanost, sociální politiku a začleňování se bude i nadále zaměřovat na výsledky a úspěchy, spíše než na zdroje a činnosti. Za tímto účelem bude integrovaný program každoročně monitorován, aby bylo možné posoudit pokrok při dosahování jeho specifických a operativních cílů na základě jasných ukazatelů¹⁸ a také aby bylo možné provést veškeré nezbytné úpravy politiky a priorit financování. Integrovaný program bude rovněž předmětem hodnocení v polovině období a hodnocení *ex post*. Spojení tří nástrojů umožní Komisi zefektivnit postupy jejich hodnocení a sníží jejich náklady.

¹⁸ Ukazatele budou stanoveny v průběhu hodnocení integrovaného programu provedeného *ex ante*.